

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 11P/14/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114203184
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Novotná Mlinárčsik
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2014:7114203184.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Denisou Novotnou Mlinárčsikovou v právnej veci navrhovateľa: H.X. J., X.. XX.XX.XXXX, L. L. XXX proti odporkyni: D. J., X.. X.XX.XXXX, L. F., H. XXX/XX v konaní o rozvod manželstva a o úpravu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu: H. J., X.. X.X.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice takto

r o z h o d o l :

Manželstvo účastníkov konania uzavreté dňa XX.X.XXXX, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu v H. A., vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom X r o z v á d z a .

Maloletého H. J., X.. X.X.XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého H. J., X.. X.X.XXXX sumou 250 EUR mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky a to odo dňa právoplatnosti rozsudku do budúcnosti.

Úpravu styku otca s dieťaťom n e u r č u j e .

Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania o rozvod.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom doručeným súdu dňa 5.2.2014 žiadal, aby rozviedol jeho manželstvo s odporkyňou, nakoľko toto neplní svoj spoločenský účel.

V prípade rozvodu manželstva navrhol zveriť mal. H. J. do osobnej starostlivosti matky a výživné určiť vo výške 200 € mesačne. Styk otca s dieťaťom neurčiť.

Odporkyňa sa k podanému návrhu vyjadrila písomným podaním doručeným súdu dňa 18.3.2014. S návrhom na rozvod manželstva súhlasila.

V prípade rozvodu manželstva navrhla zveriť mal. H. J., X.. X.X.XXXX do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' prispievať na jeho výživu sumou 350 € mesačne, neskôr sumou 250 € mesačne. Úpravu styku určiť nežiadala.

Kolízny opatrovník po prešetrení pomerov v rodine mal. dieťaťa písomným podaním doručeným súdu dňa 1.4.2014 v prípade rozvodu manželstva navrhol zveriť mal. H. do osobnej starostlivosti matky a zo strany otca určiť primerané výživné s poukazom na odôvodnené potreby maloletého ako aj príjmy oboch rodičov. Styk otca so synom nie je potrebné určiť, vzhľadom na vek a vzťah mal. dieťaťa k otcovi.

Účastníci konania uzavreli manželstvo dňa XX.X.XXXX, čo vyplýva zo sobášneho listu zapísaného v knihe manželstiev matričného úradu Y. H. A. vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom X. U oboch išlo o manželstvo prvé. Z manželstva pochádza mal. H. J., X.. X.X.XXXX. Posledné spoločné bydlisko mali účastníci konania v F. X. H. N.. Č.. XX.

Z výpovede navrhovateľa súd zistil, že manželstvo uzavreli po 1,5 ročnej známosti. Spočiatku bolo harmonické. Prvé konflikty sa začali objavovať vo vzťahu po narodení dieťaťa, keď odporkyňa začala obmedzovať ich intímne spolužitie na minimálnu mieru. V tom čase to zdôvodňovala svojim osobným problémom. Neskôr príčinu tohto stavu pripisovala jeho správaniu, ktoré v tom čase nevedela nijako konkretizovať. Časom si spoločne našli prijateľnú mieru množstva intímneho spolužitia, ktoré bolo plne v réžii odporkyne. Spočiatku väčšina konfliktov v manželstve vznikala z banálnych maličkostí. Po každom konflikte nasledovalo obdobie niekoľkých dní bez komunikácie a intímneho spolužitia. K urovnaniu týchto konfliktov takmer stále vyvíjal iniciatívu. Odporkyňa navrhol návštevu manželskej poradne, čo rázne odmietla. I napriek týmto konfliktom v manželstve stále zotrval a svojim konaním a správaním sa snažil, aby tieto konflikty boli obmedzené na minimálnu možnú mieru. Spoločne chodili na zahraničné dovolenky k moru ako aj na spoločné výlety. S rodinou trávil všetok voľný čas a aktívne sa podieľal na výchove dieťaťa. Odporkyňa počas posledných 4 rokov odmietala akékoľvek jeho návrhy a konania v rámci domácnosti a pri prosbe o nejakú dohodu, túto zo zásady odmietala a trvala na tom, aby ju o nič neprosil a nežiadal. Jeho prosby rázne zamietala. Jej komunikácia vo vzťahu k nemu bola za obdobie posledných rokov značne chladná, odmeraná až arogantná, bez akejkolvek úcty voči jeho osobe. Frekvencia konfliktov sa v poslednej dobe stupňovala a doba, keď spolu nekomunikovali a intímne nežili sa predlžovala.

Samostatnú časť narušeného spolužitia tvoril problém výlučného vlastníctva bytu odporkyňou, v ktorom spoločne bývali. Na začiatku vzťahu a manželstva uvedený problém nevnímal, postupne v rámci finančných možností uvedený byt zariaďovali a rekonštruovali. Neuvedomoval si značnú časť ním zarobených finančných prostriedkov, ktoré investoval do bytu vo vlastníctve odporkyne. Finančné prostriedky, ktoré do tohto bytu spoločne s odporkyňou investovali pochádzali v značnej miere z jeho stáleho príjmu a finančnej pomoci jeho matky, ktorá ich v tom čase finančne podporovala. Aj keď značná časť finančnej pomoci jeho matky nesmerovala priamo do investícií bytu. Z týchto finančných prostriedkov si zvyšovali životnú úroveň a tak ušetrili prostriedky z ich spoločného príjmu, ktoré investovali do bytu vo výlučnom vlastníctve odporkyne. Tak isto do spoločného rodinného rozpočtu vložil finančné prostriedky pochádzajúce z predaja rodinných domov, ktorých podiely na vlastníctve zdedil po otcovi a strýkovi v celkovej výške 525 tisíc Sk. V snahe ušetriť finančné prostriedky na rekonštrukciu, niektoré rekonštrukčné práce na uvedenom byte vykonával sám, vrátane výroby nábytku. Žiadnu z týchto rekonštrukcií a prác v dome a byte nijako nepodmieňoval zmenou vlastníckych práv k uvedenej nehnuteľnosti. Mal za to, že všetko čo robí, robí k prospechu svojej rodiny a v budúcnosti k prospechu spoločného dieťaťa.

I napriek týmto skutočnostiam odporkyňa nebola s ním spokojná, stále mu vytýkala jej nespokojnosť s ním a so správaním, ktoré nikdy nekonkretizovala. Dožadovala sa aj zmeny jeho správania, ktorú nevedela nijako presne špecifikovať. Postupne si začal uvedomovať, že manželstvo sa stáva nefunkčným a vzťahy v ňom sú narušené a rozvrátené.

V roku 2012 a po vzájomnej spoločnej dohode sa rozhodli kúpiť záhradu s malou záhradnou chatkou v chatovej osade L. J. v katastri obce L.. Nakoľko hypotéka, ktorú mali sľúbenú od Tatra banky na kúpu tejto nehnuteľnosti v plnej výške jej hodnoty im bola v poslednej chvíli zamietnutá, bol nútený hľadať inú možnosť financovania kúpy tejto nehnuteľnosti. Preto v tomto období požiadal odporkyňu, aby pri kúpe nehnuteľnosti, o ktorú v tom čase mali spoločný záujem poskytla svoj byt do záložného práva v prospech banky, ktorá im poskytne úver v plnej výške kúpnej ceny. Chatu so záhradou získali do

BSM. Odporkyňa tento postup odmietla. Odmietla dať súhlas na uplatnenie záložného práva na byt na kúpu inej nehnuteľnosti. Chatu následne kúpili do BSM z úveru ČSOB, ktorá im poskytla na kúpu tejto nehnuteľnosti 70 % kúpnej ceny. Ostatné finančné prostriedky získali z časti z vlastných zdrojov a z časti z nevýhodnej pôžičky z Tatra banky, ktoré boli v tom čase úročené takmer 14 %. Neskôr mu odporkyňa vyčítala, že je potrebné vykonať ďalšie úpravy bytu, načo ju upozornil, že nemajú dostatok finančných prostriedkov a to aj vďaka tomu, že pri kúpe uvedenej chaty bol nútený časť finančných prostriedkov získať nevhodným úverom (pôžičkou). Odporkyňa reagovala prchko a urazene. Vtedy pochopil, že akákoľvek snaha z jeho strany je márna a nedocenená a vzťahy v manželstve sú značne narušené. Začal sa obávať, že stupňujúce konflikty budú dôvodom na rozpad manželstva a bude nútený opustiť spoločnú domácnosť, ktorej výlučným vlastníkom je odporkyňa. Nakoľko v tomto období nevladil a ani teraz nevladil žiadnu nehnuteľnosť, žiadne finančné prostriedky na kúpu takej nehnuteľnosti, obavy o stratu strechy nad hlavou sa postupne zvyšovali. I napriek tomu v manželstve zotrval. Nasledovali ďalšie hádky a obdobia bez komunikácie a intímneho života.

Odporkyňu počas manželstva nijako finančne neobmedzoval, v rámci možností rodinného rozpočtu. Viackrát ju slušne žiadal, aby obmedzila výdavky v domácnosti, pričom následne po takejto prosbe došlo k hádkam a následne k obmedzeniu komunikácie a intímneho života.

Dňa 11.1.2013 odišiel na služobnú cestu do D. na 39 dní. Pri návrate zo služobnej cesty domov došlo pri telefonickom rozhovore medzi ním a odporkyňou k ďalšej hádke, kedy odporkyňa pri rozhovore s ním na neho kričala. Prosil ju, aby prestala. Jeho psychická, fyzická únava spôsobená nadmernou fyzickou a psychickou záťažou počas trvania služobnej cesty sa následne podpísali na jeho ďalšom konaní. Pri príchode domov sa s odporkyňou iba pozdravil, zvitl so synom. Ďalších 24 hodín spolu nekomunikovali. Dňa 19.2.2013 sa opýtal odporkyne, čo bude s ich vzťahom. Následne došlo medzi nimi k hádke. Počas uvedenej hádky mu s iróniou a povýšeneckým tónom povedala, že sa má odsťahovať. Následne došlo medzi nimi ku krátkemu vzájomnému fyzickému kontaktu. Stalo sa to po prvýkrát počas trvania známosti i manželstva. Od tohto momentu považuje vzťah za nezvratne narušený a vzťahy medzi ním a odporkyňou vážne rozvrátené. Manželstvo neplní a v budúcnosti nebude plniť svoj spoločenský účel a oznámil odporkyni, že odchádza zo spoločnej domácnosti. Po vzájomnej dohode 1.3.2013 opustil spoločnú domácnosť a finančne sa osamostatnil. Z domácnosti si odniesol iba svoje osobné veci. Okrem toho ho odporkyňa počas trvania manželstva viackrát bezdôvodne podozrievala z nevery s kolegynami z práce. Počas trvania manželstva odporkyni nebol neverný.

Vzhľadom na vyššie uvedené preto naďalej trvá na rozvoje manželstva. Manželstvo je nefunkčné.

Navrhovateľ je zamestnaný na Ministerstve vnútra SR s príjmom vo výške 1.100 € mesačne. Výdavky má nasledovné: hypotekárny úver, ktorý zobrali spoločne na kúpu záhradnej chatky s pozemkom mesačne 172 €, pôžička na kúpu nehnuteľnosti 121 € mesačne, pôžička stavebné sporenie na úpravu bytu 70 € mesačne. Odporkyňa tento úver splácala do decembra 2013. Následne už tieto splátky spláca navrhovateľ. Keďže v snahe ušetriť čo najviac finančných prostriedkov nebýva v podnájme, ale počas zimného obdobia s tichým súhlasom zamestnávateľa býval v práci, v letnom období býva na záhradnej chatke. Ďalšie výdavky: elektrina 13 € mesačne, plyn 20 €, televízia, rozhlas 5,64 €, odvoz, vypustenie kanalizácie 30 € mesačne, cestovné do práce 55 € mesačne, poistenie 4,98 €, telefón 35 € mesačne, poistenie nehnuteľnosti 57 € ročne, daň z nehnuteľnosti 56 € ročne. Odkúpil auto od leasingovky, povinné zmluvné poistenie 74 € ročne a havarijné poistenie 167 € ročne. Nakoľko pracuje ako vodič, tak je poistený za zodpovednosť 70 € ročne a poistenie právnej ochrany DAS 32 € ročne. Vzhľadom k tomu, že plánuje v budúcnosti ostať bývať v záhradnej chatke a prispôsobuje si svojmu bývaniu, má výdavky aj v súvislosti s opravou a rekonštrukciou chatky, za studňu zaplatil 2.000 €, voda, inštalácia svojpomocne materiál 1.000 €.

Rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 21P/66/2013 bol maloletý H. J., X.. X.X.XXXX zverený do osobnej starostlivosti odporkyne, pričom bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 200 € mesačne. Okrem toho platí futbalový krúžok, ktorý pokiaľ syn navštevoval, platí mu telefón 16 € mesačne, úrazové pripoistenie 8,86 € mesačne.

Navrhovateľ uviedol, že so synom sa stretáva pravidelne, trávia spolu víkendy.

Z výpovede odporkyne súd zistil, že manželstvo bolo spočiatku celkovo harmonické a šťastné až do roku 2012. Podľa jej názoru prvé konflikty začali už pred uzavretím manželstva. Podľa nej má navrhovateľ nezdravý vzťah k matke a práve tento bol príčinou mnohých ich konfliktov. Navrhovateľ ju neustále porovnával so svojou matkou, ktorá podľa neho všetko robí najlepšie a tejto nesiaha ani po päty. Počas trvania manželstva všetky problémy týkajúce sa spoločnej domácnosti alebo osobného života prebral najskôr s matkou, než s ňou a následne dával jasne najavo, že to o čom sa oni dohodli sa nebude meniť a rozhodovať o všetkom bude on. S navrhovateľom vzhľadom na popísané sa nebolo možné dohodnúť, či urobiť kompromis, ktorý by vyhovoval obom.

Zásadne sa nestotožňuje s tvrdeniami navrhovateľa, že svojim konaním a správaním sa snažil obmedziť konflikty na minimálnu mieru a že vo vzťahu bola to práve ona, ktorá by odmietala zo zásady akékoľvek navrhovateľove žiadosti a prosby.

Navrhovateľ sa voči nej počas trvania manželstva správal neúctivo, ponižoval ju, podryval jej autoritu a nerešpektoval ju, ani jej názory. Často dával jasne najavo, že bez neho a jeho peňazí nevyžijú, čo ho podľa jeho názoru oprávňovalo s ňou manipulovať a žiadať splnenie všetkých jeho prianí a to aj z dôvodu, že sa jej ako invalidnej dôchodkyni podarilo zamestnať, pričom jej to neustále vyčítal. Do úvahy nebral ani je poctivú starostlivosť o syna a spoločnú domácnosť. Navrhovateľ si odmietal priznať akékoľvek chyby, nebol schopný sa ospravedlniť, bol egoistický, nezaujímal sa o jej potreby a city a bol toho názoru, že peniaze všetko vyriešia. Všetky nezhody v manželstve kládol za vinu iba jej a odmietal sa zamyslieť nad tým, či tieto nespôsobuje on svojim konaním a správaním.

Vyjadrenia navrhovateľa týkajúce sa jeho údajných investícií do bytu v jej osobnom vlastníctve v tomto konaní považuje za nepodstatné, nakoľko tieto budú relevantné až v konaní o vypořádání BSM a žiadnym spôsobom nesúvisia s predmetom konania. Uviedla však, že navrhovateľ vyvolával konflikty ohľadom jej nesúhlasu so založením bytu, ktorý je v jej osobnom vlastníctve v prospech banky z dôvodu vybavovania úveru na kúpu záhradnej chatky so záhradou v chatovej osade L. J.. S takýmto riešením nesúhlasila z dôvodu, že v tom čase malo manželstvo vážne trhliny a ako invalidná dôchodkyňa s mal. dieťaťom si nemohla dovoliť riskovať založenie nehnuteľnosti, v ktorej spoločne s mal. synom býva.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ďalšie manželské spolužitie považuje za neperspektívne, preto s návrhom na rozvod manželstva súhlasí.

Mal. H. je v súčasnosti žiakom 9. triedy B. J. C. Y. F.. Vo voľnom čase sa venuje futbalu. Výdavky s maloletým sú nasledovné: obedy v školskej jedálni 21 €, nabitie karty 10 € mesačne, čipová karta MHD 10 € mesačne, telefón 17 € mesačne, ktoré však platí navrhovateľ, poistenie maloletého 8,89 € mesačne tak isto platí navrhovateľ, oblečenie 30 € mesačne, vreckové 10 € mesačne, výdavky spojené s futbalom 17 € mesačne, hygienické potreby v rámci futbalu 15 € mesačne, výdavky na benzín 20 € mesačne.

Uvedené výdavky nezahŕňujú náklady na stravu, domácnosť, čo činí približne 200 € mesačne, hygienické potreby 10 € mesačne.

Maloletý je vo veku, ktorý odôvodňuje zvýšené potreby na jeho výživu. Je potrebné neustále nakupovať nové ošatenie, nakoľko rýchlo rastie a zároveň zvýšené náklady vyžaduje aj jeho aktívne venovanie sa športu, futbalu a štúdiu cudzích jazykov. Pre rozvoj a kariérny rast maloletého v oblasti futbalu je dôležité zúčastňovať sa aktivít poriadaných na tento účel, ako napr. turnaje v K. 200 €, na ktorom sa mal. zúčastnil.

Odporkyňa je invalidná dôchodkyňa s invalidným dôchodkom vo výške 325,80 € mesačne. Podpísala dohodu o vykonaní práce s nástupom od 24.10.2013, mala by príjem vo výške 130 € mesačne. Uvedený príjem však nie je pravidelný a závisí od potrieb zamestnávateľa.

Výdavky na chod domácnosti boli nasledovné: SIPO 190 €, Slovak Telekom 21,98 €, splátka spotrebného úveru 69,46 €, lieky 10 €, výdavky na psa 15 €, mobil 30 €, životná poisťka pre jej osobu 19,62 € a výdavky na mal. H. asi 368 € mesačne. Výdavky činia spolu 124 € mesačne.

K uvedenému je nutné pripočítať výdavky na stravu, ošatenie, hygienické potreby, výdavky na benzín, poistenie auta a príležitostné výdavky ako je rodičovský príspevok, výlety organizované školou, zabezpečenie bývania, čo navrhovateľ odmietal pochopiť a svoj postoj k tejto veci zdôraznil tak, že uviedol, že neveru by mi odpustil, ale to, že nezaložila byt jej neodpustí.

Odporkyňa do októbra 2013 pracovala na Dohodu v spoločnosti v R. K. V. R.. R. K..S.. v chránenej dielni, pričom v súčasnosti podpísala Dohodu so spoločnosťou L. O. A. R..K..S.. Poberá invalidný dôchodok vo výške 303,60 € mesačne, byt 215 € inkaso, poisťka 19,62 €, internet 21,98 €, sporenie 20 € a mobil 30 € mesačne, pôžička 100 € s tým, že platí obedy mal. H., daňový bonus na maloletého v súčasnosti poberá navrhovateľ.

Pokiaľ sa dieťa stretáva s otcom, na stretnutie ho stále pripraví, dokonca pripraví aj stravu.

Odporkyňa uviedla, že nespláca stavebné sporenie 70 € mesačne a to z toho dôvodu, že nemá dostatok finančných prostriedkov. Zo spoločne našetrenej sumy 4.500 € jej mal navrhovateľ dať polovicu, t.j. 2.000 €. Z uvedenej sumy jej však nedal nič. Finančne jej pomáha sestra. Odporkyňa na základe uvedeného súhlasí s rozvodom manželstva.

Z pripojeného oznámenia doručeného bývalým zamestnávateľom odporkyne R. K. V. R.. R. K..S.. H. A. bolo zistené, že je priemerný mesačný príjem za obdobie 1/13 do 10/13 bol vo výške 342,07 € mesačne.

Z pripojeného oznámenia Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava bolo zistené, že odporkyňa je poberateľkou invalidného dôchodku od 2.10.2009. Invalidný dôchodok poberala vo výške 333,60 € mesačne.

Z oznámenia doručeného zamestnávateľom navrhovateľa bolo zistené, že tento je príslušníkom policajného zboru od 1.11.1993 vo funkcii starší referent. Doposiaľ mu nebolo ponúknuté výhodnejšie pracovné miesto. Menovaný nepožiadaval o preradenie na nižšiu funkciu z dôvodu snahy o zníženie jeho mesačného príjmu ani sa dobrovoľne nevzdal výhodnejšieho zamestnania bez náležitého dôvodu. V súčasnosti nie je vo výpovednej lehote. Jeho priemerný mesačný príjem za obdobie 4/13 do 3/14 bol vo výške 1.260 € netto, za obdobie 4/14 do 7/14 vo výške 1.298 € netto.

Z oznámenia zamestnávateľa odporkyne L. O. A. R..K..S. F. bolo zistené, že je zamestnaná v spoločnosti od 1.3.2014 na základe dohody o pracovnej činnosti. Za obdobie od 1.3.2014 do 31.7.2014 mala nasledovný príjem: 3/14 97,93 € netto, 4/14 112,58 € netto, 5/14 120,90 € netto, 6/14 120,90 € netto, 7/14 120,90 € netto. Navrhovateľ predložil listinné doklady preukazujúce výdavky.

Odporkyňa predložila listinné doklady preukazujúce výdavky v súvislosti s domácnosťou a výdavky na mal. dieťa.

Predmetom konania je rozvod manželstva účastníkov konania (§ 18, § 19 ods. 1,2, veta prvá Zákona o rodine).

Podľa ust. § 18 Zákona o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa ust. § 19 ods. 1 Zákona o rodine o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Podľa ust. § 19 ods. 2, veta prvá Zákona o rodine o veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne.

Podľa ust. § 22 Zákona o rodine k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa ust. § 23 ods. 1 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa ust. § 23 ods. 2 Zákona o rodine súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa ust. § 23 ods. 3 Zákona o rodine súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Podľa ust. § 24 ods. 1,3,4,5 citovaného zákona v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá o to, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa ust. § 25 ods. 1,2 citovaného zákona rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode.

Podľa ust. § 62 ods. 1,2,3,4,5 citovaného zákona plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na

nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ust. § 65 ods. 1 citovaného zákona ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa ust. § 75 ods. 1,2 citovaného zákona pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa ust. § 76 ods. 1 citovaného zákona výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že manželstvo účastníkov konania je vážne narušené a trvalo rozvrátené, neplní svoj účel, t.j. manželstvo účastníkov nemôže vytvárať harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Účastníci konania sa neriadia pravidlami ustanovenými v Zákone o rodine (§ 18,19), a toto ich správanie so zreteľom na jeho dĺžku a intenzitu spôsobilo vážny rozvrat medzi účastníkmi konania v manželstve, ktorý je vážny a trvalý a bez možnosti obnovenia základných funkcií manželstva.

Súd zároveň po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že od manželov už nemožno očakávať, že manželské spolužitie niekedy obnovia a rozvod manželstva bude aj v záujme mal. detí. Manželstvo účastníkov je poznačené dlhodobým rozvratom zapríčineným nezáujmom o manželské spolužitie a o rodinný život. Príčinou rozvratu manželstva sú neprekonateľné názorové rozdiely účastníkov na fungovanie manželstva, ako aj udržiavanie manželského spolužitia a rodinného života. Účel manželstva spočíva tak vo vytváraní rodinného prostredia vhodného pre výchovu detí, ako aj prostredia, kde manželia žijú spolu vo vzájomnej zhode, citovom zblížení poskytujúc si vzájomnú podporu a pomoc. V danom prípade účastníci už nežijú v spoločnej domácnosti, intímne sa nestýkajú a nemajú záujem na obnovení manželského spolužitia.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti mal súd za to, že manželstvo účastníkov už neplní svoj účel, obaja účastníci odmietajú obnovenie manželského spolužitia, dospel k záveru, že všetky podmienky pre rozvod manželstva sú splnené.

V zmysle uvedeného súd návrhu navrhovateľa týkajúceho sa rozvodu účastníkov v plnom rozsahu vyhovel a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami Zákona o rodine manželstvo rozviedol.

Podľa ust. § 113 ods. 1 O.s.p. s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k mal. deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

Pri rozhodovaní o právach a povinnostiach rodičov k mal. dieťaťu súd prihliadol na to, aby sa rešpektovalo právo mal. dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Súd prihliadol aj na to, u ktorého z rodičov sú lepšie predpoklady pre riadny vývoj, výchovu a celkovú starostlivosť o mal. dieťa a po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že tieto podmienky má dieťa vytvorené u odporkyne. Prihliadol aj na tú skutočnosť, že matka sa podieľa na výchove a výžive dieťaťa. Prihliadol na citové

väzby a vývinové potreby a dospel k záveru, že matka bude schopná zabezpečiť aj v budúcnosti stabilné výchovné prostredie pre dieťa. Z uvedeného dôvodu súd zveril mal. H. do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

Pri určení konkrétnej výšky výživného treba vychádzať z toho, aká finančná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, nájomné za byt ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvoja jeho záujmov a potrieb, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky potreby nevyhnutné pre život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov.

Z citovaných zákonných ustanovení ako aj z vyššie uvedeného vyplýva, že možnosti a schopnosti rodičov sú popri odôvodnených potrebách dieťaťa rozhodujúcimi hľadiskami pre určenie výživného.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti prihliadol na schopnosti, možnosti a majetkové pomery navrhovateľa ako aj odporkyne, prihliadol na počet vyživovacích povinností na strane rodičov, na osobnú starostlivosť rodičov o mal. dieťa, pričom starostlivosť o mal. dieťa zabezpečuje vo väčšej miere odporkyňa, navrhovateľ sa s dieťaťom pravidelne stretáva. Navrhovateľ je zamestnaný s príjmom vo výške 1.200 € mesačne netto a pri určovaní výšky výživného zohľadnil súd skutočnosť, že zatiaľ býva v záhradnej chatke, ktorú si prispôsobuje na dlhodobjšie bývanie s čím má zvýšené náklady. Odporkyňa je invalidná dôchodkyňa s dôchodkom vo výške 330,60 € mesačne. Okrem toho pracuje na dohodu s príjmom 120 € mesačne. Pri zohľadnení jej výdavkov spočívajúcich v starostlivosti o domácnosť, byt a starostlivosť o mal. dieťa považuje stanovené výživné súd za primerané. Mal. H. je študentom strednej školy, vzrástli náklady na jeho výchovu, výživu, ošatenie a starostlivosť, ktorú zabezpečuje odporkyňa. Pri posúdení pomerov účastníkov vzhľadom na zákonné ustanovenia citované v rozsudku a z nich vyplývajúcich zásad je primerané reálnym zárobkovým schopnostiam a možnostiam navrhovateľa, ktorý už nemá inú vyživovaciu povinnosť a zohľadňuje aj jeho odôvodnené potreby. Súdom stanovené výživné vo výške 250 € mesačne zohľadňuje základnú mieru nevyhnutných potrieb mal. dieťaťa, ale vychádzajúc z ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého odôvodnené potreby dieťaťa nie sú jediným zákonným kritériom pre určenie výživného, pretože okrem nich je potrebné zohľadniť aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča, ktoré podmieňujú mieru uspokojenia, resp. sú vždy limitujúcim kritériom vo vzťahu k uspokojovaniu odôvodnených potrieb dieťaťa. Súd poukazuje na ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom považuje za ich prvoradú zákonnú povinnosť ako aj na ods. 5 tohto zákonného ustanovenia, v ktorom je výslovne uvedené, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Ďalej poukazuje na ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý zaradil majetkové pomery povinného medzi všeobecné podmienky určenia rozsahu vyživovacej povinnosti a rozšíril východiská na zisťovanie tzv. potenciality príjmov. Súd je toho presvedčený, že navrhovateľ mal v rozhodnom období finančné prostriedky na uspokojovanie vlastných potrieb v rozsahu zodpovedajúcom minimálne bežnému štandardu, preto možno od neho spravodlivo žiadať, aby aspoň tento štandard poskytol dieťaťu formou výživného, čo je v súlade s požiadavkou, že dieťa rodičia, ktorého nežijú spolu má mať takú životnú úroveň ako keby spolužitie rodičov existovalo. V zmysle ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, dieťa má zo zákona právo na výživu, ide o jeho zákonný nárok. Rodičom je uložená povinnosť plniť ich zákonnú povinnosť, pričom základ vyživovacej povinnosti rodičov k mal. deťom je zakotvený v rámci výpočtu zložiek rodičovskej zodpovednosti podľa § 28 ods. 1, písm.a/ Zákona o rodine. Každá povinná osoba musí vždy aj keď je to na úkor svojich potrieb zabezpečiť výživu dieťaťa. Schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča a tak isto odôvodnené potreby dieťaťa je potrebné u každého rodiča i dieťaťa hodnotiť jednotlivo. Schopnosti a možnosti rodiča má súd zhodnotiť zo všetkých dostupných, objektívnych hľadísk a to najmä z hľadiska jeho veku, zdravotného stavu, dosiahnutej kvalifikácie, možnosti jeho uplatnenia v danom regióne. Pri hodnotení majetkových pomerov rodiča je potrebné vychádzať nie len z jeho vykazovaného príjmu, ale aj z celkovej hodnoty ním nadobudnutého majetku ako napr. nadobudnuté nehnuteľnosti, hnutelné veci, pohľadávky, cenné papiere, úspory, ktorého prejavom môže byť aj nákladný spôsob života indikujúci ďalšie nedoložené príjmy. Zásadným je pravidlo podieľania sa dieťaťa na životnej úrovni rodičov. Pre určenie výživného súd prihliadol i na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne

stará. Uvedené činnosti jedného z rodičov môžu sčasti alebo aj v plnom rozsahu pokryť jeho zákonnú vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu vrátane vyživovacej povinnosti stanovenej v minimálnom rozsahu.

Súd v súlade s ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine dôsledne zohľadnil obidve základné hľadiská pre určenie výživného, ktorými sú odôvodnené potreby oprávneného na jednej strane a schopnosti a možnosti povinného na strane druhej, pretože obidve hľadiská spolu veľmi úzko súvisia a vzájomne sa podmieňujú, a preto ich nemožno vykladať jedno bez druhého, alebo izolovane sa zamerať na jednotlivé skutočnosti tvoriace súčasť iba jedného z týchto kritérií. Vychádzajúc zo zákonného ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine a z neho vyplývajúcich zásad dospel k presvedčeniu, že výživné vo výške 250 € mesačne je primerané.

V prípade, že dôjde k zmene pomerov na strane matky, otca alebo mal. dieťaťa, môže matka alebo otec podať návrh na zmenu predmetného rozhodnutia o výživnom, o čom môže v súlade s ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine rozhodnúť súd aj bez návrhu.

Výrok rozsudku týkajúci sa úpravy styku otca s mal. dieťaťom sa viaže na ust. § 25 ods. 2 Zákona o rodine. Rodičia úpravu styku určiť nežiadali vzhľadom na vek a vzťah dieťaťa k otcovi.

O trovách konania bolo rozhodnuté v súlade s ust. § 144, veta prvá O.s.p., podľa ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I v 3 písomných vyhotoveniach.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia, alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Odvolanie musí obsahovať tieto náležitosti: musí byť z neho zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a dátované, musí byť z neho zrejmé, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda a v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha, musí byť predložené s potrebným počtom rovnopisov a prílohami, tak aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví jeho kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 1, 2 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v

akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.